

HU

HUNGARIAN LESSON

Basic Conversation 3 · Chapter 11 · Customs, Festivals & Traditions

Hungarian Basic Conversation 3

Chapter 11 · Customs, Festivals & Traditions

Customs, Festivals & Traditions — Szokások, ünnepek, hagyományok

*Hungarian life is full of festivals, from Christmas Eve and Easter sprinkling to the fireworks on 20 August. This chapter teaches you how to talk about them: **szokott** + **infinitive** for what people usually do, **Boldog ...!** greetings, the word **szokás** (custom), and the name day. Dialogs have no respelling line; the Hard words notes cover the difficult words.*

① Christmas Eve — Szenteste

A:

Mit szoktatok csinálni
karácsonykor?

What do you usually do at Christmas?

B:

Szenteste együtt vacsorázunk a
családdal, aztán ajándékot
bontunk.

On Christmas Eve we have dinner together
with the family, then we open presents.

A:

Ki hozza az ajándékot?
Who brings the presents?

B:

Nálunk a Jézuska hozza, a
gyerekeknek.

With us the Baby Jesus brings them, for the
children.

A:

Nálatok van fenyőfa?
Do you have a Christmas tree?

② A Name Day — Névnap

A:

Mikor van a névnapod, Philip?
When is your name day, Philip?

B:

Skóciában nincs névnap, de a
magyar naptárban Fülöp május
elsején van.

In Scotland there is no name day, but in the
Hungarian calendar Fülöp is on 1 May.

A:

Akkor boldog névnapot előre!
Then happy name day in advance!

B:

Köszönöm! Mit szoktak ilyenkor
adni?

Thank you! What do people usually give on
such a day?

A:

Egy kis virágot vagy csokoládét, és
köszöntik az embert.

B:

Persze, szépen feldíszítjuk.

Of course, we decorate it nicely.

Hard words: karácsonykor KAW-rah-chon-kor · szenteste SEHNT-ehsh-teh · ajándékot AW-yahn-day-kot · fenyőfa FEH-nyeu-faw

A few flowers or chocolate, and they greet the person.

Hard words: névnapod NAYV-naw-pod · naptárban NAWP-tahr-bawn · köszöntik KEU-seun-tik · csokoládét CHO-ko-lah-dayt

③ Easter Monday — Húsvéthétfő

A:

Húsvét hétfőn mi a szokás?

What is the custom on Easter Monday?

B:

A fiúk meglocsolják a lányokat, és verset mondanak.

The boys sprinkle the girls and recite a poem.

A:

És a lányok mit adnak?

And what do the girls give?

B:

Festett tojást és süteményt.

Painted eggs and cake.

A:

Ez jó szokás!

That's a good custom!

Hard words: húsvét HOOSH-vayt · meglocsolják MEHG-lo-chol-yahk · festett FEHSH-tett · süteményt SHUE-teh-maynyt

④ 20 August — Augusztus huszadika

A:

Mit szoktál csinálni augusztus huszadikán?

What do you usually do on 20 August?

B:

Elmegyünk a tűzijátékra a Duna-partra.

We go to the fireworks on the Danube bank.

A:

Ez az állami ünnep, ugye?

That is the national holiday, isn't it?

B:

Igen, Szent István napja, az államalapítás ünnepe.

Yes, St Stephen's Day, the celebration of the founding of the state.

A:

És az új kenyeret is megáldják.

And they bless the new bread too.

B:

Igen, az is hagyomány.

Yes, that is a tradition too.

Hard words: huszadikán HU-saw-dih-kahn · tűzijátékra TUUE-zih-yah-tayk-raw ·

⑤ New Year's Eve — Szilveszter

A:

Hol töltöd a szilvesztert?

Where are you spending New Year's Eve?

B:

Barátokkal, és éjfélkor pezsgőt
iszunk.

With friends, and at midnight we drink
champagne.

A:

Mi a szokás éjfélkor?

What is the custom at midnight?

B:

Köszöntjük az új évet, és azt
mondjuk: Boldog új évet!

We welcome the new year and say: Happy
New Year!

A:

Boldog új évet neked is!

Happy New Year to you too!

*Hard words: szilvesztert SIL-vehs-tehrt ·
éjfélkor AYY-fayl-kor · pezsgőt PEHZH-geut ·
köszöntjük KEU-seunt-yuek*

⑥ Hogmanay in Scotland — Szilveszter Skóciában

A:

Skóciában mit csináltok

szilveszterkor?

What do you do in Scotland on New Year's
Eve?

B:

Nálunk Hogmanaynak hívják, és az
emberek az utcán énekelnek.

With us it's called Hogmanay, and people sing
in the street.

A:

Az Auld Lang Syne-t?

Auld Lang Syne?

B:

Igen, kezet fogunk, és körben
állunk.

Yes, we join hands and stand in a circle.

A:

Ez nagyon szép szokás.

That is a very nice custom.

B:

Jöjjön el egyszer Edinburgh-ba,
akkor megmutatom!

Come to Edinburgh one day, and then I'll
show you!

*Hard words: Hogmanaynak HOG-meh-nay-
nawk · körben KEUR-behn · megmutatom
MEHG-mu-taw-tom · Edinburgh-ba EH-din-
bu-raw-baw*

Key Phrases — Fontos kifejezések

SITUATION	HUNGARIAN	SAY IT
Happy Christmas!	Boldog karácsonyt!	BOL-dog KAW-rah-chonyt
Happy Easter!	Boldog húsvétot!	BOL-dog HOOSH-vay-tot
Happy New Year!	Boldog új évet!	BOL-dog OOO AY-veht
Happy birthday!	Boldog születésnapot!	BOL-dog SUE-leh-taysh-naw-pot
Happy name day!	Boldog névnapot!	BOL-dog NAYV-naw-pot
Happy holidays! (generic)	Kellemes ünnepeket!	KEHL-leh-mehsh UEN-neh-peh-keht
What is the custom?	Mi a szokás?	MIH AW SO-kahsh
What do you usually do?	Mit szoktál csinálni?	MIT SOK-tahl CHIH-nahl-nih
When is your name day?	Mikor van a névnapod?	MIH-kor VAWN AW NAYV-naw-pod
It is a tradition.	Ez hagyomány.	EHZ HAWDY-o-mahny

Habits and Customs — Szokott + infinitive

To say what people usually do, use **szokott** + the infinitive. Szokott takes the personal ending; the infinitive never changes: Karácsonykor sokat szoktunk enni ("At Christmas we usually eat a lot"). For the negative put *nem* before it: Nem szoktam pezsgőt inni.

	SZOKOTT (USUALLY DOES) + INFINITIVE	SAY IT
én (I)	szoktam enni	SOK-tawm EHN-nih
te (you)	szoktál enni	SOK-tahl EHN-nih
ő, Ön	szokott enni	SO-kot EHN-nih

	SZOKOTT (USUALLY DOES) + INFINITIVE	SAY IT
mi (we)	szoktunk enni	SOK-tunk EHN-nih
ti (you, pl.)	szoktatok enni	SOK-taw-tok EHN-nih
ők (they)	szoktak enni	SOK-tawk EHN-nih

The Calendar — Ünnepek

Hungary has several public holidays tied to history and religion. Learn the main ones, and the festive greeting pattern **Boldog + noun in the accusative (-t)**: *Boldog karácsonyt!*, *Boldog új évet!*.

FESTIVAL	HUNGARIAN	WHEN / WHAT	SAY IT
New Year's Day	újév	1 January	OOY-ayv
Revolution day	március 15.	1848 revolution, national holiday	MAHR-tsih-ush TIZ-ehn-AWT-ohd-ihk
Easter	húsvét	painted eggs, sprinkling on Monday	HOOSH-vayt
St Stephen's Day	augusztus 20.	state founding, fireworks, new bread	OW-gus-tus HU-saw-dih-kaw
Remembrance 1956	október 23.	1956 revolution, national holiday	OK-toh-behr HUS-oo-seh-nahr-ohm-aw-dih-kaw
St Nicholas	Mikulás	6 December, sweets in shoes	MIH-ku-lahsh
Christmas Eve	szenteste	24 December, dinner and presents	SEHNT-ehsh-teh
New Year's Eve	szilveszter	31 December, champagne at midnight	SIL-vehs-tehr

Vocabulary — Szókincs

20 key words. Read the Hungarian first; each dialog ends with a short note on the new or tricky words (CAPITALS = the stressed first syllable).

#	HUNGARIAN	SAY IT	ENGLISH	TYPE
1	szokás	SO-kahsh	custom, habit	noun
2	hagyomány	HAWDY-o-mahny	tradition	noun
3	ünnap	UEN-nehp	holiday, festival	noun
4	névnap	NAYV-nawp	name day	noun
5	karácsony	KAW-rah-chony	Christmas	noun
6	húsvét	HOOSH-vayt	Easter	noun
7	szilveszter	SIL-vehs-tehr	New Year's Eve	noun
8	ajándék	AW-yahn-dayk	present, gift	noun
9	fenyőfa	FEH-nyeuu-faw	Christmas tree (pine tree)	noun
10	tűzijáték	TUUE-zih-yah-tayk	fireworks	noun
11	tojás	TO-yahsh	egg	noun
12	pezsgő	PEHZH-geuu	champagne, sparkling wine	noun
13	ünnepelni	UEN-neh-pel-nih	to celebrate	verb
14	köszönteni	KEU-seun-teh-nih	to greet, to welcome	verb
15	ajándékozni	AW-yahn-day-koz-nih	to give a present	verb
16	díszíteni	DEE-see-teh-nih	to decorate	verb
17	meglócsolni	MEHG-lo-chol-nih	to sprinkle (Easter)	verb

#	HUNGARIAN	SAY IT	ENGLISH	TYPE
18	boldog	BOL-dog	happy	adj
19	kellemes	KEHL-leh-mehsh	pleasant	adj
20	szokott	SO-kot	usually does (habit verb)	verb

Olvasás — Reading

Read the text slowly, then check the word list underneath.

Magyarországon a karácsony a legnagyobb családi ünnep. December 24-én, szenteste, a család együtt vacsorázik, és a gyerekek az ajándékokat a fenyőfa alatt találják. A Jézuska hozza őket, de az emberek tudják, hogy a szülők gondoskodnak róla.

December 6-án jön a Mikulás. Az előző este a gyerekek kiteszik a cipőjüket az ablakba, és reggel édességet találnak benne. Tavasszal, húsvétkor, a fiúk meglocsolják a lányokat, és festett tojást kapnak. Augusztus 20-án pedig az egész ország tűzijátékot néz.

WORD	SAY IT	ENGLISH
gondoskodni	GON-dosh-kod-nih	to take care (of)
szülők	SUE-leuk	parents
édesség	AY-dehsh-shayg	sweets
kitenni	KIT-tehn-nih	to put out
cipő	TSIH-peuu	shoe
ablak	AW-blawk	window

True or false? Say the answer first, then click to check.

1. The Baby Jesus brings the presents on Christmas Eve.

▼ Show answer

True: *A Jézuska hozza őket.*

2. The Mikulás comes on 24 December.

▼ Show answer

False: on 6 December (*December 6-án jön a Mikulás*).

3. Children put their shoes out the evening before.

▼ Show answer

True: *az előző este kiteszik a cipőjüket az ablakba.*

4. On 20 August the whole country watches the fireworks.

▼ Show answer

True: *az egész ország tűzijátékot néz.*

Real Hungarian Tip — Celebrations Take -kor

To say *at* a festival, add **-kor** to the name: *karácsonykor* (at Christmas), *húsvétkor* (at Easter), *szilveszterkor* (on New Year's Eve). For a date use *-án/-én*: *augusztus 20-án*, *december 6-án*.

Boldog Takes the -t

Boldog + the object: the noun takes the accusative *-t*, because you are wishing ("I wish you ...") the thing: *Boldog karácsonyt!*, *Boldog húsvétot!*, *Boldog születésnapot!* — and *Boldog új évet!*.

Name Days — Névnap

Hungarian calendars give each day a first name, and people celebrate on the day of their own name — often with a small gift or flowers, especially at work or in the family. It is a nice and easy occasion for a greeting. If you know somebody's name, you can look up the day in any Hungarian calendar.

Try It Yourself — Gyakorlatok

Say each answer out loud first, then click to check.

1. Say "Happy Christmas!"

▼ Show answer

Boldog karácsonyt!

2. Say "What do you usually do at Easter?"

▼ Show answer

Mit szoktál csinálni húsvétkor?

3. Say "We usually eat fish on Christmas Eve."

▼ Show answer

Szenteste halat szoktunk enni.

4. Ask "When is your name day?"

▼ Show answer

Mikor van a névnapod?

5. Say "On 20 August we go to the fireworks."

▼ Show answer

Augusztus 20-án elmegyünk a tűzijátékra.

6. Say "Happy New Year!"

▼ Show answer

Boldog új évet!

Coming Up in Chapter 12

The last chapter of the course: Living abroad: settling in and making friends: **-hoz / -hez / -höz** (to a person), meeting neighbours, clubs, homesickness, and a Course Complete recap.